



**Sprawozdanie z działalności i wykorzystania środków budżetowych za 2021r.
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Opatowie.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przedkłada sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wykorzystania środków budżetowych za rok 2021.

W 2021r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie realizował między innymi zadania z zakresu:

1. Pomocy społecznej, wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
2. Przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
3. Przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych, wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
4. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
5. Realizacja zdań wynikających z Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
6. Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
7. Realizowanie zadań z zakresu przemocy domowej w ramach działającego Zespołu Interdyscyplinarnego, wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
8. Realizacja zadań z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
9. Wydawanie żywności w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

➤ Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej na dzień 31.12.2021r.

Powyższe zadania realizowała karda Ośrodka w następującym składzie:

1. Kierownik – 1 etat,
2. Główny Księgowy – 1 etat,
3. Komórka d.s. świadczeń rodzinnych, wychowawczych (500+), funduszu alimentacyjnego - 4 etaty
4. Stanowiska pracy ds. świadczeń, w tym dodatki mieszkaniowe – 2 etaty,
5. Pracownicy socjalni (praca w terenie) – 3 etaty,
6. Opiekunka usług opiekuńczych (zadania własne gminy) – 2 etaty,
7. Opiekunka usług specjalistycznych (zadania zlecone gminie z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego) – 1 etat.
8. Informatyk – ½ etatu ,
9. Asystent rodziny – 1 etat,

➤ Pomoc społeczna

W 2021r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 195 rodzin – 360 osób w rodzinach. Pracą socjalną objęto wszystkie rodziny (**zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym**). Dominującym problemem powodującym potrzebę objęcia pomocą było ubóstwo (129 rodzin), bezrobocie (105 rodzin) oraz niepełnosprawność (99 rodzin).

Wydano 678 decyzji w tym 6 decyzji odmawiających prawa do przyznania pomocy, 22 decyzje uchylające oraz 3 decyzje uznające świadczenia za nienależnie pobrane.

Rodziny zostały objęte następującymi formami pomocy:

– **zasiłek stały** – plan środków **271 951,00zł** (całość z dotacji)

wykonanie 265 551,19zł.

Pomocą w postaci zasiłku stałego objęto 47 osób uprawnionych – 60 osób w rodzinach.

– **składka zdrowotna** – plan środków **23 506,00zł**. (całość z dotacji)

wykonanie 21 868,93zł.

Pomocą w postaci opłaty składki na ubezpieczenie zdrowotne objęto 41 osób uprawnionych do pomocy w postaci zasiłku stałego.

– **zasiłek okresowy** – plan środków **92 143,00zł**. (całość z dotacji)

wykonanie 81 459,05zł

Pomocą w postaci zasiłku okresowego objęto 67 rodzin (120 osób w rodzinach).

– **zasiłek jednorazowy** – plan środków **130 000,00zł** (środki własne)

wykonanie 52 583,43zł z tego:

Pomoc wydatkowano na zakup leków, żywności, opału itp., w tym pomoc w postaci specjalnych zasiłków celowych – 5.219,00zł. (21 rodzin i 34 osoby w rodzinach), sprawienie 2 pogrzebów

7.999,00zł. (refundacja kosztów jednego pogrzebu z ZUS w wys. 4.000,00zł.) W 2021r. Ośrodek opłacił pobyt w schronisku dla 7 osób na kwotę 34.610,00zł. (4 osoby w schronisku dla osób bezdomnych i 3 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi).

– **program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”** – plan środków **83 000,00zł.**

w tym dotacja 66 400,00zł., środki własne – 16 600,00zł (20%)

środki wydatkowano w całości na:

- świadczenie pieniężne – 32 463,82zł, pomocą objęto 71 rodzin (114 osób w rodzinach), przyznano 149 świadczeń,

- dożywianie dzieci w szkołach – 23 881,94zł., pomocą objęto 59 dzieci w 8 szkołach i 2 przedszkolach oraz 5 placówek,

- dożywianie osób z problemem alkoholowym – 26 654,24zł., pomocą objęto 20 osób.

– **Domy Pomocy Społecznej** – plan środków **430 075,00zł.** (środki własne)

wykonanie 301 726,35zł.

Pomocą w postaci odpłatności za pobyt w DPS objęto 12 osób m.in. w DPS w Zochcinku, Bejskach, Sobowie, Baćkowicach i Ostrowcu Św. W 2021r. skierowano 2 nowe osoby. Zwrotów z tytułu odpłatności za pobyt w DPS członka rodziny dokonywali członkowie 1 rodziny osoby umieszczonej, wpływy wyniosły 6.279,97zł i stanowiły dochód Gminy Opatów.

– **usługi opiekuńcze** – plan środków **144 663,00zł.** (środki własne)

wykonanie 112 364,07zł.

Środki wydatkowano na realizację usług opiekuńczych świadczonych u 19 osób starszych, niepełnosprawnych, w tym 4 środowiska na wsiach. Zatrudnienie 2 opiekunek w ramach umowy o pracę. Wpływy z tytułu odpłatności za w/w usługi wyniosły **21 658,45zł.**

Ponadto Ośrodek przystąpił ponownie do realizacji **Programu rządowego „Opieka 75+”** (dofinansowanie do realizacji przez gminy usług opiekuńczych). Plan środków wyniósł **17 617,50zł.**, wykonanie 17 617,50zł.

– **specjalistyczne usługi opiekuńcze** – plan środków **87 481,00zł.** (zadania zlecone)

- wykonanie 79 927,52zł.

Środki wydatkowano na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych u 17 osób dorosłych (34 osoby w rodzinie) - realizacja w ramach etatu opiekunki, oraz u 5 dzieci niepełnosprawnych, w zakresie terapii i logopedii – realizacja w ramach umowy zlecenia przez pedagoga/logopedę.

– **wypłata wynagrodzeń dla opiekunów prawnych** – plan **69 127,00zł.** (całość z dotacji)

wykonanie – 68 234,65zł.

Wynagrodzenia otrzymywało w ciągu roku 9 opiekunów prawnych.

➤ **Świadczenia rodzinne i opiekuńcze, fundusz alimentacyjny (zadania zlecone)**

Plan środków 4 408 561,00zł.

Wykonanie 4 408 511,58zł.

W tym na: realizację świadczeń rodzinnych, rodzicielskich, alimentacyjnych i składki ZUS 4 280 095,06zł. oraz wydatki rzeczowe i wynagrodzenia – 128 416,52zł.

Realizacja świadczeń przedstawiała się w sposób następujący:

– **zasiłek rodzinny z dodatkami – 950 843,05zł. – 8 639 świadczeń** w tym: kwota przeznaczona na wypłatę zasiłków rodzinnych – **653 401,89zł.**

dotądki do zasiłku rodzinnego – 297 441,16zł. z tytułu:

- urodzenia dziecka – 17 622,10zł.
- opieki nad dzieckiem podczas urlopu wychowawczego – 22 770,11zł. - 62 świadczenia;
- samotnego wychowywania dziecka – 52 882,84zł. – 282 świadczenia;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 56 133,94zł. – 543 świadczeń;
- nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 38 794,89zł. – 562 świadczenia;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 75 564,00zł. – 845 świadczeń;
- rozpoczęcie roku szkolnego – 33 673,28zł.

W tym świadczenia rodzinne przy przekroczonym kryterium dochodowym, wg. zasady „złotówka za złotówkę” przyznano na kwotę **52 530,05zł.**

– **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „Becik” – 44.000,00zł.**

– **zasiłek pielęgnacyjny – 973 464,00zł**

– **świadczenie pielęgnacyjne – 1 561 047,00zł**

– **specjalny zasiłek dla opiekuna – 77 300,00zł**

– **zasiłek dla opiekuna – 26 600,00zł**

– **składki na ubezpieczenie społeczne świadczeniobiorców – 276 240,75zł.**

– **świadczenie rodzicielskie – 142 629,00zł.**

W 2021r. pomocą w ramach świadczeń rodzinnych objęto **596 rodzin**. Przyjęto łącznie 633 wnioski, wydano 901 decyzji w sprawie, w tym 82 decyzje odmowne i 26 decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

– **jednorazowe świadczenie w ramach ustawy „Za życiem” – 12 000,00zł. – 3 świadczenia**

– **świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wykonanie – 226 239,00zł.**

W 2021r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla **35 rodzin, na 42 osoby uprawnione**. Wydano 49 decyzji administracyjnych.

Ponadto Ośrodek prowadził postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych:

- kierowane były pisma do PUP w Opatowie dotyczące potrzeby aktywizacji zawodowej dłużników (dotyczyło **16 dłużników**);

- przeprowadzono **38 wywiadów** oraz odebrano **38 oświadczeń majątkowych** oraz w oparciu o powyższe przekazano do komorników sądowych **38 informacji**, które mogły mieć wpływ na skuteczność egzekucji;

- Ośrodek przekazał informacje o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych do 5 biur informacji gospodarczej. Dane o stanie zobowiązań dotyczyły **85 niesolidnych dłużników**.

- **składka na ubezpieczenie zdrowotne – plan środków 79 028,00zł.**

- wykonanie – **76 945,66zł.**

Opłacono składki dla 46 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

➤ **Karta Dużej Rodziny (zadanie zlecone)**

Plan środków 201,00zł. Wykonanie – 201,00zł.

W 2021r. wpłynęło 30 wniosków o przyznanie karty, w tym 10 wniosków o przedłużenie ważności karty. Łącznie wydano 62 karty tradycyjne oraz 732 w formie elektronicznej. Ogółem, od początku realizacji zadania czerwiec 2014 – grudzień 2021r. 198 rodzin posiada karty dużej rodziny. Dotyczy to łącznie 873 osób w rodzinach; 378 rodziców i 495 dzieci.

➤ **Świadczenie wychowawcze 500+ (zadanie zlecone)**

Plan środków 9 415 242,00zł. Wykonanie 9 345 079,86zł.

w tym świadczenia: 9 265 538,71zł. i koszty obsługi: 79 541,15zł.

Świadczenie wychowawcze pobierało 1.133 rodziny – na 1.657 dzieci.

W 2021r. wpłynęło 1.137 wniosków. Wydano łącznie 1.091 informacji oraz 58 decyzji administracyjnych, w tym 13 decyzji odmownych. Liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 18 503. Przekazano 64 sprawy do ŚUW w Kielcach o ustalenie, czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

➤ **Wspieranie rodziny i piecza zastępcza**

1. Zatrudnienie asystenta rodziny

W ramach realizacji zadań zatrudniony jeden asystent rodziny. W 2021r. współpracowała z 11 rodzinami z liczbą dzieci w rodzinach 24.

2. Finansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Plan środków: **80 400,00zł.**, wykonanie: **27 210,10zł.**

W 2021r. Ośrodek pokrywał pobyt 2-ga dzieci z terenu gminy w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych.

3. Finansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Plan środków na 2018r.: **48 000,00zł.**, wykonanie: **36 325,47zł.**

Łącznie gmina Opatów ponosiła koszty pobytu wobec 7 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

➤ **Dodatki mieszkaniowe (zadanie własne)**

Plan środków – 139 528,00zł., wykonanie – 116 234,01zł.

Wyplacono 743 dodatki mieszkaniowe dla 77 rodzin – 153 osoby w rodzinach. Wydano 131 decyzji w tym 5 decyzji odmownych, 9 wstrzymujących wypłatę dodatku oraz 5 decyzje uchylające.

➤ **Dodatki energetyczne (zadania zlecone)**

Plan środków – 5 700,00zł., wykonanie – 5 138,30zł.

Wyplacono 348 dodatki energetyczne dla 39 rodzin 79 osób w rodzinach.

➤ **Zespół Interdyscyplinarny**

Pracownicy socjalni Ośrodka pracują w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2021r. do Zespołu wpłynęło 25 NK. Zespół pracował na 2 posiedzeniach oraz 2 grupach roboczych, które odbyły 13 posiedzeń. Oddziaływaniem Zespołu, zostało objętych 36 rodzin ze 85 osobami w rodzinach. Sporządzono 6 formularzy Niebieska Karta – C oraz 7 formularzy Niebieska Karta – D. W 6 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty (w 4 przypadkach z uwagi na ustanie przemocy a w 2 rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań).

➤ **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa**

Pomoc żywnościowa dla najbardziej potrzebujących realizowana jest w oparciu o Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) Podprogram 2021 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Kwalifikowanie osób uprawnionych należy do ośrodków pomocy społecznej. Do pomocy uprawnia spełnianie kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej (do 220% kryterium tj. 1.707,20zł. dla osoby samotnie gospodarującej i 1.320,00zł. dla osoby w rodzinie) oraz występowanie w rodzinie dysfunkcji wskazanych w ustawie o pomocy społecznej. Dystrybucją żywności na podstawie otrzymanych skierowań zajęto się na terenie gminy Opatów Stowarzyszenie Wiejskie „Nasze Kobyłany” (wydano 100 skierowań dla 207 osób w rodzinach).

➤ **Ustalenie prawa do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej**

Plan środków – 770,00zł. wykonanie – 770,00zł.

Tut. Ośrodek prowadził postępowania w sprawach 11 osób nie posiadających żadnego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, które spełniały kryteria dochodowe wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej. Postępowanie zostało zakończone wydaniem decyzji *na podstawie której przez okres 90 dni przysługuje osobie prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych* - stosownie do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

➤ **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021**

Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021, finansowany w ramach środków Funduszu Solidarnościowego. **Na realizację zadania pozyskano środki w łącznej wysokości 97 461,00zł.** W ramach programu pomocą objętych zostało 9 osób niepełnosprawnych z terenu gminy Opatów z niepełnosprawnością w stopniu znacznym (7 osób) i w stopniu umiarkowanym (2 osoby). Wydatkowano środki w kwocie **42 367,93zł.** Ośrodek zatrudnił 1 asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w ramach umowy zlecenia. Asystent zrealizował 1.189 godzin usług asystenckich.

Usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy w:

- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/ sportowe itp.);
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- załatwieniu spraw urzędowych;
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

➤ **Program „Wspieraj Seniora” na rok 2021**

Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Wspieraj Seniora” na rok 2021 ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19. **Otrzymano środki w wysokości 3.840,00zł.** na okres realizacji styczeń – marzec 2021r. Pomoc skierowana była do osób samotnych, samotnie zamieszkałych w wieku 70+ ale też i poniżej, które z uwagi na stan zdrowia, czy niepełnosprawność nie są w stanie samodzielnie, czy przy pomocy osób bliskich zabezpieczyć zakupów. Ośrodek oferował pomoc w dokonywaniu zakupów artykułów spożywczych, higienicznych oraz innych pierwszej potrzeby wskazanych przez seniora. Koszty zakupów pokrywał senior. Osoby zainteresowane mogły zgłaszać się poprzez ogólnopolską infolinię „Wspieraj Seniora” lub bezpośrednio na numer telefonu Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie. Pomimo szeroko zakrojonej akcji medialnej i informacyjnej na terenie gminy nie zgłosiła się żadna osoba o pomoc.

➤ **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

Ośrodek Pomocy Społecznej wystąpił do Oddziału Świętokrzyskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o środki na dodatkowe wsparcie na rzecz osób niepełnosprawnych, w celu łagodzenia skutków wywołanych wirusem SARS-Cov-2. Pomoc finansowa wnioskowana była w ramach Modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” **Gmina otrzymała środki w wysokości 23 400,00zł.** Do pomocy uwzględniono osoby niepełnosprawne z każdym stopniem niepełnosprawności, kierując się ich wiekiem, sytuacją rodzinną, zdrowotną,

gdzie występują także inne (poza niepełnosprawnością) dysfunkcje utrudniające radzenie sobie z codziennością, osoby niezaradne, starsze, samotne, przewlekle chore szczególnie poszkodowane w wyniku występującej sytuacji kryzysowej. Pomocą objęto **78 rodzin** (72 osoby – członkowie rodzin). W ramach wsparcia zakupiono po 2 paczki dla każdej rodziny złożone z produktów podstawowej potrzeby, w kwocie po 150,00zł. każda paczka.

➤ **Współpraca z przedsiębiorstwami społecznymi w związku z przeciwdziałaniem skutkom wystąpienia COVID – 19**

Ośrodek Pomocy Społecznej nawiązał współpracę z Fundacją Agencja Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Starachowicach oraz Stowarzyszeniem Bartosz z siedzibą w Opatowie na realizację usług w ramach tzw. mechanizmu zakupów interwencyjnych ŚOWES (Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej). W ramach nawiązanej współpracy dostarczono ciepły posiłek dla 16 osób z terenu gminy (osoby starsze, osoby niepełnosprawne potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w związku z trudną sytuacją z wystąpieniem COVID – 19). Instrument był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Posiłek był wydany w okresie kwiecień – sierpień 2021r. Ilość wydanych posiłków wyniosła 400 sztuk.

Ośrodek Pomocy Społecznej niewykorzystane środki pozyskane z programów, dotacji celowych ze ŚUW w Kielcach zwrócił w określonych terminach. Niewykorzystane środki własne, którymi dysponuje Ośrodek zostały zwrócone i ponownie zasiliły budżet gminy.

Pracownicy Ośrodka realizując powyższe zadania współpracują ze szkołami, Policją, Sądem Rejonowym i kuratorami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi, specjalistami z Punktu Konsultacyjnego przy UMiG Opatów.

Realizacja zadań pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Opatów jest skuteczna i wszechstronna dzięki współdziałaniu tu. Ośrodka ze społecznością lokalną, przy zaangażowaniu Władz Samorządowych Miasta i Gminy Opatów oraz Radnych Rady Miejskiej.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Opatowie

mgr Dominika Kędzióra